

«Бекітемін»

Жарытқал негізгі орта білім беретін

мектебінің директоры: Г.А.Алина

№ 1 « 31 » тамыз 2022 жыл

Пед. кенесте қаралды

«Келісемін»

Аудан білім бөлімінің

басшысы: Б.Д.Сейлханов

« 31 » 09 2022 жыл

«Математикалық сауаттылық»

(Белсенді – қозғалмалы сипаттағы жеке және топтық сабақ)

Сыныбы: 4

Орындады: Жалғасбаева М.Т

(Математика пәнінің мұғалімі)

№ 1 хаттама « 31 » тамыз 2022 жыл

Ә/Б отырысында қаралды: Алпысова Г.А

(Ә/Б жетекшісі)

Тексерілді: Жиеналы М.А

(Оқу ісінің меңгерушісі)

ТҮСІНІК ХАТ

Ұсынылып отырған таңдау курсы "Математика" пәнінің жалпы білім беретін мектептің 4 сыныптарына арналған оқу бағдарламасын негізге ала отырып, вариативтік компонентінде көрсетілген таңдау пәні бойынша пәнді тереңдете оқыту мақсатында құрастырылған.

«Математикалық сауаттылық» таңдау курсының бағдарламасы 4 сыныпқа арналған және 36 сағатқа есептелген. Таңдау курсы кіріспе, жалпы функционалдық сауаттылығын қалыптастыру пәндік оқу материалының мазмұнын меңгертуде қоршаған ортада болып жатқан әртүрлі жағдайларда және аралас пәндерде математикалық білімін, біліктігін, есептеу, өлшеу және графиктік дағдыларын, дәлелдемелі пайымдау жүргізу, логикалық негізделген қорытындылар жасау біліктігін қалыптастыру үшін қоршаған ортадан алынған мағлұматтар бойынша есептер құрастыру және оны шығару, өмірмен байланыстырып талдау және есептің шартына байланысты оқушылардың шығармашылық іс-әрекетін ұйымдастыру (сурет салу, сызба сызу, кесте толтыру т.б.) және математикалық мәтінмен жұмыс жасау (талдау, қажетті ақпаратты алу), математикалық терминология мен символдарды қолдана отырып, өз ойын ауызша және жазбаша түрде анық және нақты түсіндіру біліктігін қалыптастыруда есептерді әр түрлі тәсілдермен шығару, есептерді кері есепке айналдыру, салыстыруға арналған тапсырмалардан тұрады.

Курстың негізгі мақсаты – оқушының пәнді терең түсіну қабілетін дамыту, алған білімін сыныптан тыс жерде, кез келген жағдайда пайдалана білуін қамтамасыз ету

Курстың міндеті оқушылардың жас ерекшеліктеріне сай дамытушылық тапсырмалар, ойын арқылы танымдық белсенділігін, ойлау әрекетін нығайтады. Жеке және топпен жұмыс жасау кезінде алға қойған мақсаттарына жетуге, шапшаңдыққа, нақтылыққа жетелейді.

Нені меңгеруі керек:

Математиканы түсіну, әр түрлі формада берілген сандық ақпараттарды оқу, талдау, түсіндіріп беру, дұрыс негізделген математикалық пайымдаулар айту, есептерді шығарудың тиімді тәсілдерін табу, орындау, өзін-өзі тексеру, өмірмен байланыстыру, математикалық білімді өмірлік жағдаяттарда кездесетін түрлі мәселелерді шешуде пайдалану.

Күтілетін нәтиже:

- Оқушылар кеңістік денелерді, геометриялық фигураларды ажыратып, логикалық ойды дамытуға арналған білімдерді меңгере алады;
- Математикалық тілде сөйлеуге машықтанып, ой-өрісін, қабілетін дамыта алады;
- Математикалық білімді тұрмыста қолдана алады;
- Логикалық есептерді шешуге дағдыланады;

Курстың мазмұндық бөлімі

I- бөлім. «Сықырлы сандар» 6 сағат

Сандардың ортақ жиынтығы. Сандық нұсқама. Сан қатарын жалғастыр. Белгісіз санды табу. Шифрлеу. Математикалық шытырман.

II- бөлім.«Көбейтудің тиімді тәсілдері» 7сағат

9-ға көбейту.19-ға көбейту. Үш таңбалы сандар құпиясы.11-ге көбейту.101-ге көбейту. Көңілді есептер.1001-ге көбейту.

III- бөлім. «Логикалық тапсырмалар» 8 сағат

Арифметикалық шытырман. Ауызша көбейту. Жасырын таңбалар. Математикалық сөзжұмбақ. Қызықты торкөздер.99-ға көбейту.25-ке көбейту. Есептер шығару.

IV- бөлім. «Қызықты тапсырмалар» 7сағат

Қызықты есептер. Құпия хат. Сықырлы торкөздер. Сандарды 5,50,500-ге көбейту. Көп таңбалы сандарды көбейту. Көңілді жаттығулар.25-ке бөлу.

V- бөлім. «Геометриялық фигуралар» 8сағат

Логикалық есептер. Сықырлы шаршы. Құпия код. Жұмбақ кілт. Сықырлы домино. Білімді тиянақтау. Тест. Қорытынды сабақ.

Нормативтік бөлім
«Математикалық сауаттылық» Барлығы 36 сағат, аптасына 1 сағат

№	Курстың мазмұндық бөлімі	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту
	I- бөлім. «Сықырлы сандар »	6 сағат		
1	Сандардың ортақ жиынтығы.	1	7.09.22	
2	Сандық нұсқама.	1	14.09.22	
3	Сан қатарын жалғастыр.	1	21.09.22	
4	Белгісіз санды табу.	1	28.09.22	
5	Шифрлеу.	1	5.10.22	
6	Математикалық шытырман.	1	12.10.22	
	II- бөлім. «Көбейтудің тиімді тәсілдері»	7сағат		
7	9-ға көбейту.	1	19.10.22	
8	19-ға көбейту.	1	26.10.22	
9	Үш таңбалы сандар құпиясы.	1	9.11.22	
10	11-ге көбейту.	1	16.11.22	
11	101-ге көбейту.	1	23.11.22	
12	Көңілді есептер.	1	30.11.22	
13	1001-ге көбейту.	1	7.12.22	
	III- бөлім. «Логикалық тапсырмалар»	8 сағат		
14	Арифметикалық шытырман.	1	14.12.22	
15	Ауызша көбейту.	1	21.12.22	
16	Жасырын таңбалар.	1	28.12.22	
17	Математикалық сөзжұмбақ.	1	11.01.23	
18	Қызықты торкөздер.	1	18.01.23	
19	99-ға көбейту.	1	25.01.23	
20	25-ке көбейту.	1	1.02.23	
21	Есептер шығару	1	8.02.23	
	IV- бөлім. «Қызықты тапсырмалар»	7сағат		
22	Қызықты есептер.	1	15.02.23	
23	Құпия хат.	1	22.02.23	
24	Сықырлы торкөздер.	1	1.03.23	
25	Сандарды 5,50,500-ге көбейту.	1	8.03.23	15.03.23
26	Көп таңбалы сандарды көбейту.	1	15.03.23	
27	Көңілді жаттығулар.	1	29.03.23	
28	25-ке бөлу.	1	5.04.23	
	V- бөлім. «Геометриялық фигуралар»	8сағат		
29	Логикалық есептер.	1	12.04.23	
30	Сықырлы шаршы.	1	19.04.23	
31	Құпия код.	1	26.04.23	
32	Жұмбақ кілт.	1	3.05.23	
33	Сықырлы домино.	1	10.05.23	
34	Білімді тиянақтау.	1	17.05.23	
35	Тест.	1	24.05.23	
36	Қорытынды сабақ	1	31.05.23	

АҚПАРАТТЫҚ – ӘДІСТЕМЕЛІК БӨЛІМ.

Оқыту әдістемесі ұғымын - мұғалім қалай үйрету емес, мұғалімнің көмегімен оқушы мазмұнды қандай ретпен, қалай игеру, оқу құралын қалай, қайтып пайдалану, мұғалім тарапынан оқушыны жан жақты қалай дамыту, оқытудың нәтижесін немен, қалай бағалау әдіс тәсілдерінің жиынтығы деп қабылдауға тура келеді.

Курсты оқытуда жаңа әдістер ретінде «Диалог негізінде оқыту және оқу» және «Қалай оқу керектігін үйренуді» қарастырады, себебі олар әлеуметтік-сындарлылық көзқарастарымен тығыз байланысты. Диалог негізінде оқыту мен оқу оқушылардың өзара сұхбаттасуы және мұғалім мен оқушы арасындағы диалогтың шәкірттердің өзіндік ой-пікірін жүйелеуі мен дамуына көмектеседі. Ал «Қалай оқу керектігін үйрену» оқушыларға оқуды өз бетінше жалғастыра алатын білім жинау жауапкершілігін түсінуге және оны өз мойнына алуға қалай көмектесуге болатынын көрсетеді.

Факультативтік курсты оқытуда жаңа тақырыпты оқушының өз бетінше меңгеруі үшін оларды оқытудың жас ерекшеліктеріне сәйкес оқыту әдістерін, сонымен қатар түсініктемелер, есептер, жұмбақ ертегілер, ребустар, цифрлар әлемі туралы түсініктерді қолданған тиімді. Себебі сындарлы оқытуға негізделген факультативтік сабақтар оқушыларға математика пәні бойынша өз білімдері мен ұстанымдары жайында ойланып, сұрақтар қойып, білімін толықтырып, белгілі бір тақырыпты оқып-білу кезеңінде өз түсінігін өзгертуге мүмкіндік береді.

Оқу материалын терең меңгеру үшін сабақта дидактикалық ойындар, мақал-мәтел, жұмбақ, ребустар, санамақтар, логикалық жаттығулар, өлең есептер т.б. қолдану қарастырылған

Сабақты бекіту кезеңінде оқушылардың сабақтан үйренгенін бекіту, жаңадан алынған ақпаратты пайдалана отырып, білімдерін жетілдіру бағытында «Түртіп алу», «Семантикалық карта», «Автор орындығы», «Ыстық орындық», «Сыртқы шеңбер, ішкі шеңбер», «Кластер» әдістерін, ал сабақты қорытындылауда «Маршрут картасы», «Венн диаграммасы», «ББҮ», «Ассоциация», т.с.с. әдістерін пайдаланған тиімді.

Бағалау әдістері ретінде «Бағдаршам», өзін-өзі бағалау, бір – бірін бағалау, «Үш шапалақ», «От шашу», «Білім айнасы», «20 секунд» «Еркін жазу», 5 мин эссе, бір сөйлеммен қорытындылауды пайдалануға болады. Оқыту нұсқауы бойынша осы стратегияларды пайдаланғанда оқушылар әр бір деңгейлік есептер шығарғаннан кейін талдау жасап нені білетінін, нені білмейтінін айқындайтын белсенді іс-әрекеттер байқалады.

Жоғарыда аталған оқыту әдістерін қолдану нәтижесінде оқушылардың пәнге деген қызығушылығы, ынтасы артады, шығармашылықпен жұмыс істеуге, берілген тақырыпты жан-жақты ашуға бір-бірінің пікірін тыңдай білуге, өз ойын ашық жеткізуге, басқаның пікірін сыйлауға үйренеді.

МҰҒАЛІМГЕ АРНАЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР:

1. БөкенбаеваЗ.Қ «Логикалық есептер»Астана-2005 жыл.
2. Т.Қ.Оспанов, Ш.Х. Құрманалина, Ж.Т. Қайыңбаев, К.Ә.Ерешева, М.В.Маркина. Математика 3,4-сынып.Алматы «Атамұра» 2009жыл.
3. Ә.Б.Ақпаева,Л.А.Лебедева «Қызықты математика»4-сыныптарға арналған жұмыс дәптері. Алматыкітап-2011жыл.
4. Ә.Б.Ақпаева,Л.А.Лебедева, В.В.Бурова «Математика» Әдістемелік құрал.Алматыкітап – 2011 жыл.
- 5.Л.И.Орлова,А.Қ.Әбілдаева,Ә.Қ.Қабылова «Қарапайым математикалық ұғымдарын қалыптастыру» Әдістемелік құрал.Алматыкітап-2011жыл
- 6.ЕрешеваК,ҚұлмұханбетоваЖ. «Логика әлемі»Әдістемелік құрал.Өлке-2011жыл.
7. Сәбетбай Елубаев. Қазақтың байырғы қара есептері.Алматы. Қазақстан.1996 жыл.
8. Жалмағамбетова Н.Б. Бастауыш мектеп оқушыларының математикалық білім,білік,дағдыларын тексеруге арналған тест жұмыстары. «Өнер» баспасы.2005жыл.
- 9.Бастауыш білім, Бастауыш мектеп, Мөлдір бұлақ журналы.
10. Математикалық дидактикалық ойындар мен қызықты тапсырмалар .Алматы. «Атамұра» 1997 жыл.
- 11.Логикалық тапсырмалар.
12. Б.М.Қосанов «Математика курсындағы шығармашылық жаттығулар»

ОҚУШЫЛАРҒА АРНАЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР:

1. БөкенбаеваЗ.Қ «Логикалық есептер»Астана-2005 жыл.
2. Т.Қ.Оспанов, Ш.Х. Құрманалина, Ж.Т. Қайыңбаев, К.Ә.Ерешева, М.В.Маркина. Математика 3,4-сынып.Алматы «Атамұра» 2009жыл.
3. Ә.Б.Ақпаева,Л.А.Лебедева «Қызықты математика» 4-сыныптарға арналған жұмыс дәптері. Алматыкітап-2011жыл.
4. Сәбетбай Елубаев. Қазақтың байырғы қара есептері.Алматы. Қазақстан.1996 жыл.
5. Бастауыш білім, Бастауыш мектеп, Мөлдір бұлақ журналы.
6. Математикалық дидактикалық ойындар мен қызықты тапсырмалар. Алматы. «Атамұра» 1997 жыл.
- 7.Логикалық тапсырмалар.